

[Rytter.]

bliver afsagt en Højesteretsdom, og at vi saa, naar denne skal fortolkes, kan opleve, at to Højesteretsdommere, der begge har været med til Afgørelsen, har hver sin Mening om Dommen, eller ogsaa, at man efter en Højesteretsdom kan se anført, at maaske har Grunden til Dommen været den og den. Det vil efter min Mening være bedre, at vi faar Grundene at vide. Men det kan ikke hjælpe: naar Begrundelsen er den, at Voteringen skal virke vejledende, maa vi have Højesteret med. Jeg har været af den Anskuelse, at man baade i Befolkningen og i Højesteret efterhaanden vilde komme til at se, at det var det rigtige, men med Rette eller Urette er disse Udtalelser af Ministeren — saaledes som de i alt Fald er blevet opfattet — og i de socialdemokratiske Blade — saaledes som ogsaa disse er blevet opfattet — kommet til at skade ganske forfærdeligt ude i Befolkningen, og jeg tror derfor, at saa længe Stemningen er, som den er nu, maa vi opgive Spørgsmaalet. Vi maa have tilvejebragt den samme Stemning overfor vore Domstole, som man har i England, før vi kan gennemføre den offentlige Votering. Man vilde i England overhovedet ikke kunne tænke sig, at nogen vilde prøve paa at insinuere, at det skyldtes hemmelig Votering eller andre Forhold, at en Dom var blevet affattet saadan og saadan. Derfor tror jeg desværre, at vi maa opgive Sagen, saa længe Stillingen er, som den er nu. Vi maa have Højesteret med, thi ellers bortfalder det Argument, som Ministeren i Dag og som jeg altid har lagt Hovedvægten paa. I Øjeblikket vil Gennemførelsen af offentlig Votering virke som en unødig Krænkelser overfor Højesteret, og en saadan synes jeg ikke der er nogen som helst Grund til. Ministeren har desværre paa et Omraade faaet Tilslutning fra alle Partier i Folketinget til at tilføje Domstolene en efter min Mening unødig Krænkelser — den eneste, som stod fast, var Folketingsmand Pürschel —, nemlig i Spørgsmaalet om Injuriesager, anlagte af Dommere, men det er et Forhold, som jeg senere kommer tilbage til.

Foruden det vejledende fremhævede Ministeren i Dag ogsaa et andet Moment, nemlig at offentlig Votering er en logisk Konsekvens af Domstolenes forfatningsretlige Stilling her i Landet. Ministeren anførte, at Domstolene kunde afgøre Spørgsmaal om Administrationens Grænser, om Lovgivningsmagtens Grænser, og hvilke andre Tivlsspørgsmaal der opstaar. Ja, det kan man maaske sige, men i saa Fald forstaar jeg slet ikke Ministerens Stilling

igennem Tiderne. Saa forstaar jeg ikke, at Ministeren i 1919 gik over til at *forbyde* offentlig Votering i Højesteret. Ministeren sagde nok, at det var, fordi den ikke var blevet anvendt i 50 Aar, derfor var det fornuftigst, at den blev afskaffet. Jeg vilde som Tilhænger af den offentlige Votering have sagt: Nej, lad endelig i alt Fald Valget blive staaende, og kan man komme lidt videre, er det godt. Men jeg kan ikke tænke mig, hvad Grunden var til ligefrem at forbyde den offentlige Votering; at afskaffe den, som Ministeren gjorde ved den Lov, der gennemførtes i 1919. Det faldt tilfældigvis sammen med, at en lille Klike i Norge vilde bort fra den offentlige Votering deroppe; men det viste sig jo, at det kun var en meget lille Klike, og Forsøget lykkedes absolut ikke, det blev slaat ned med stor Majoritet.

Jeg kan fuldt ud slutte mig til, at den offentlige Votering virker godt i Norge. Helt kan man paa den anden Side ikke paaberaabe sig Norges Eksempel, som den højtærede Minister gjorde med saa stor Kraft; thi Ministeren maa huske paa, at da man gennemførte den offentlige Votering i Norge, var de norske Domme overhovedet ikke forsynet med Præmisses, og det, Højesteret deroppe kæmpede for, var dette: overhovedet ikke at skulle forsyne Dommene med Præmisses. Hernede er det imidlertid saaledes, at Dommene skal forsynes med Præmisses, og nu er der altsaa Tale om at gaa et Skridt videre. Men den offentlige Votering virker altsaa godt i Norge, og hvis vi faar Højesteret med henede; hvis Højesteret efterhaanden ser, at det er godt, at Retten udøver denne vejledende Virksomhed, saa vil den offentlige Votering efter min Mening ogsaa kunne komme til at virke godt i Danmark. Men som Stemningen er nu, hvor det med Rette eller med Urette er opfattet saaledes, at man vil have den offentlige Votering gennemført ogsaa for at opnaa en Kontrol med Højesterets Virksomhed, er den uigennemførlig her i Landet. Ikke blot er der de principielle Modstandere af den offentlige Votering — og et meget stort Flertal indenfor mit Parti er dette —, men vi andre indenfor Partiet, som er Tilhængere af den, er det kun med den Begrundelse, at den offentlige Votering skal være vejledende; og den vejledende Virksomhed kan ikke gennemføres, uden at vi har Højesteret med.

Jeg er altsaa en Tilhænger af den offentlige Votering, men kun, naar vi faar Højesteret med. Man kan sige, at det er